

A biztosítási adó szabályai 2018.

A biztosítási adó a biztosítási szektort terhelő – forgalmi típusú – különadó, amelynek szabályait a 2012. évi CII. törvény (a továbbiakban: Batv.) tartalmazza. Az adóból származó bevétel a központi költségvetést illeti meg.

1. Az adókötelezettség tárgya, az adóalany

Adóköteles a biztosítási szolgáltatás – a Batv. alkalmazásában a casco biztosítás, valamint a vagyon- és balesetbiztosítás – *nyújtása*, ha a kockázat felmerülésének helye¹ Magyarország (Batv. 2. §).

Nem kell biztosítási adót fizetni a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás, a betegségbiztosítás², a mezőgazdasági biztosítás³ után.

Casco biztosítás⁴	Vagyon- és balesetbiztosítás⁵
<u>Szárazföldi jármű-casco</u> (szárazföldi gépjárművekben, nem gépi meghajtású szárazföldi járművekben bekövetkezett károk)	<u>Balesetbiztosítás</u> (ideértve a munkahelyi balesetet és a foglalkozási megbetegedést is)
<u>Sínpályához kötött jármű-casco</u> (sínpályához kötött járművekben bekövetkezett minden kár, veszteség)	<u>Szállítmányra kötött biztosítás</u> (beleértve árukat, poggyászokat és valamennyi más vagyontárgyat) ⁶
<u>Légijármű-casco</u> (a légi járművekben bekövetkezett minden kár, veszteség)	<u>Tűz- és elemi károkra vonatkozó biztosítás</u> (valamennyi vagyoni kár, amelynek okozója tűz, robbanás, vihar, viharon kívüli egyéb természeti (elemi) kár, atomenergia, földcsuszamlás, talajsüllyedés, földrengés)
<u>Hajó (tengeri-, tavi és folyami vagy csatornán használt jármű) casco</u>	<u>Egyéb vagyoni károk⁷</u>
	<u>Szárazföldi járművekkel összefüggő</u>

¹ a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.) 4. § (1) bekezdés 62. pont b) alpont

² Bit. 1. számú melléklete A) részének 2. pontja szerinti biztosítási ágazat

³ a mezőgazdasági termelést érintő időjárás- és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény szerinti mezőgazdasági biztosítás

⁴ Bit. 1. melléklet A) rész 3-6. pontjai szerinti ágazatok

⁵ Bit. 1. melléklet A) rész szerinti ágazatok, kivéve 3-5. pontokat

⁶ a szállított árukban vagy poggyászokban keletkezett károk, függetlenül a használt szállítási eszköz típusától

⁷ pl. jégeső, fagy okozta kár, illetve a lopás okozta kár

	<u>felelősségbiztosítás</u> ⁸ (beleértve a fuvarozó felelősségét)
	<u>Légi járművekkel összefüggő felelősségbiztosítás</u> (beleértve a fuvarozó felelősségét)
	<u>Tengeri, tavi és folyami és csatornán használt járművekkel összefüggő felelősség</u> (beleértve a fuvarozó felelősségét is)
	<u>Általános felelősségbiztosítás</u> ⁹
	<u>Hitelbiztosítás</u> (ide tartozik: általános fizetéseképtelenség, exporthitelezés, részletfizetési ügylet, jelzálog-hitelezés, mezőgazdasági hitelezés)
	<u>Kezesség, garancia nyújtása</u>
	<u>Különböző pénzügyi veszteségekre kötött biztosítás</u> ¹⁰
	<u>Jogvédelmi biztosítás</u> (<u>jogi költségek és perköltségek</u>) ¹¹
	<u>Segítségnyújtás</u>

A kockázat felmerülésének helye (kötelezettségvállalás tagállama nem életbiztosítási ághoz tartozó biztosítási ágazatok esetén):

- ingatlan(ok) és az ezekben található ingóságok biztosítása esetén, ha ezeket ugyanaz a biztosítási kötvény fedezi, az a tagállam, ahol az ingatlan található,
- bármely fajta jármű biztosítása esetén azon tagállam, amely a Gfvt.-ben¹² meghatározott kötelezettségvállalás országának minősül,

⁸ de ide nem értve a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítást, az után ugyanis nem kell biztosítási adót fizetni

⁹ például a környezetszennyezéssel kapcsolatos felelősségbiztosítás

¹⁰ pl. foglalkoztatással összefüggő kockázatok, előre nem látható üzleti mellék- és többletköltségek, nyereségkiesés

¹¹ A jogvédelmi biztosítás a jogi eljárási költségek viselésére és a biztosítási fedezetből fakadó más szolgáltatások nyújtására vonatkozó kötelezettség díj ellenében történő elvállalása, így különösen

- a biztosított által elszenvedett kár és a részére járó sérelemdíj peren kívüli egyezséggel vagy polgári, illetve büntetőeljárás során történő megtérülésének biztosítása,

- a biztosított polgári, büntető-, közigazgatási hatósági vagy egyéb eljárásban, illetve a biztosítottal szemben támasztott kártérítési és sérelemdíj iránti igény esetében való védelme vagy képviselése

¹² a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény

- legfeljebb 4 hónapos tartamú, utazási és szabadság alatti kockázatok biztosítására szóló szerződés esetén - tekintet nélkül az érintett biztosítási ágazatra - az a tagállam, amelyben a szerződő fél a szerződést megkötötte,
- minden egyéb olyan esetben, amely nem tartozik kifejezetten az előző pontok hatálya alá, az a tagállam, amelyben a szerződő állandó tartózkodási helye van, vagy ha a szerződő jogi személy, az a tagállam, amelyben ezen jogi személynek az a telephelye található, amelyre a szerződés vonatkozik.

Az adó alanya a biztosító, ideértve az Európai Gazdasági Térség tagállamában székhellyel rendelkező vagy a Bit. szerinti harmadik országbeli biztosító magyarországi fióktelepét, illetve a határon átnyúló biztosítási szolgáltatást nyújtót is az adóköteles biztosítási szolgáltatása tekintetében (Btv. 3.§).

2. Az adó alapja és az adó mértéke¹³, a biztosítási díj elszámolása

Adóalap:

Az adó alapja a biztosítási díj (Btv. 1. § 7. pont).

Ide tartozik a biztosító által a biztosítási szolgáltatások körébe tartozó biztosítások után a számviteli jogszabályok alapján elszámolt bruttó díj, ide értve a számviteli jogszabályok alapján nem bruttó díjként elszámolt, de a biztosítási szolgáltatás fedezeteként a biztosítási szolgáltatás ellenértékének minősülő értéket.¹⁴

Nem képez adóalapot a mezőgazdasági biztosítás bruttó díja, illetve a más biztosító társaságtól viszontbiztosításba¹⁵ vett biztosítások állományából kapott – bruttó díjbevételeként elszámolt – díjbevételel.

Amennyiben a biztosító egy biztosítási jogviszony keretében több, biztosítási adó-köteles szolgáltatást nyújt vagy adóköteles biztosítási szolgáltatást és más biztosítási szolgáltatást (pl. betegségbiztosítás) együttesen nyújt, a biztosítási díj az adóköteles biztosítási szolgáltatásonként elkülönítetten megállapított díj.

Biztosítási díj elszámolása:

A biztosítási díjakat a biztosítók éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 192/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 2. számú melléklete alapján kell elszámolniuk a biztosítóknak. Ennek tekintetében van jelentősége, hogy az adót a biztosítási díj(részlet) elszámolása hónapját követő hónap 20.

¹³ Btv. 5. § (1)-(2) bekezdések

¹⁴ elsősorban a befektetésekkel kombinált ún. unit-linked életbiztosításoknál fordul elő, hogy a biztosító kockázatvállalása a biztosítási díjjal fedezett kockázatok mellett más kockázatokra is kiterjed (pl. baleseti kockázat). Ennek fedezetét az biztosítja, hogy a biztosítás megtakarítási részéből a biztosító költségei ellentételezésére egy bizonyos összeget elvon. Ezen összeg kvázi biztosítási díjként szolgál, így szintén az adóalap részét képezi.

¹⁵ viszontbiztosítási tevékenységnek minősül a biztosító vagy viszontbiztosító, továbbá harmadik országbeli biztosító vagy viszontbiztosító által vállalt kockázat egy részének vagy egészének szerződésben meghatározott feltételek alapján, díjfizetés ellenében történő átvállalása [Bit. 4. § (1) bekezdés 112. pont]. Viszontbiztosításból származó díj: a viszontbiztosításba vételi szerződésekben kimutatott a viszontbiztosítási állomány díjából a kockázat átvállalásáért kapott díj (ld. kormányrendeletben).

napjáig kell megállapítani. A biztosító a díjbevétel elszámolása tekintetében két lehetőség közül választhat¹⁶:

a) a biztosítási díjbevételét folyamatosan, az érvényes szerződések szerinti esedékesség időpontjában számolja el, a szerződés szerint várható összegben. A szerződések megszűnésének alkalmával, a megszűnés hónapjában a már elszámolt bevételt, a megszűnés hatályának időpontjára vonatkoztatva kell csökkenteni;

b) a biztosítási év folyamán a díjbevételt a pénzügyi realizálás időpontjában számolja el. Az év zárásakor elszámolja a mérlegfordulónapon érvényes szerződések fordulónapig esedékes, de pénzügyileg nem realizált bevételét, egyidejűleg megszünteti az előző évi záráskor ugyanilyen címen elszámolt bevételt.

Példa:

A biztosító az a) pontban foglaltak szerint jár el a biztosítások elszámolása tekintetében.

Az ügyfél tűz- és elemi károkra vonatkozó vagyonszámítás szerződést kötött a biztosítóval, a biztosítási időszak 2018. január 1-jétől 2018. december 31-ig tart. Az ügyfél negyedéves díjfizetési esedékességet választott és az első, illetve a második negyedévre vonatkozó díjfizetési kötelezettségeinek 2018. január 22-én illetve május 6-án tesz eleget, majd május 17-én felmondja a szerződést.

A biztosítóval kötött megállapodás alapján ilyen esetben a szerződés az egyoldalú megszüntetés napján szűnik meg.

A biztosító a díjbevételeket 2018. januári illetve április havi bevételként számolja el és a 2018. január, illetve április hónapra vonatkozó bevallásában vallja be a biztosítási adó összegét az adott szerződés tekintetében. A szerződés megszűnése hónapjában, 2018 májusában a második negyedévre elszámolt bevételt csökkenti azon összeggel, amely a május 18-június 30. közötti időtartamra (első két negyedév) esik. Amennyiben az adózó a 2018. április hónapra vonatkozó, 2018. május 20-i esedékességű bevallását már a díjbevétel csökkentése előtt benyújtotta, úgy a 2018. április hónapra vonatkozó bevallását önellenőrzés útján módosíthatja, csökkentheti az adott hónapra vonatkozó adókötelezettségét.

Az adókötelezettség meghatározása

Az adókötelezettség megállapításához elsőként azt kell megvizsgálni, hogy az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalap elérte-e a 8 milliárd forintot.

Amennyiben igen, az adó mértéke casco biztosításnál 15 százalék, vagyonszámítás és balesetbiztosításnál 10 százalék az adókötelezettség egyes hónapjaiban.

Amennyiben nem érte el, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának

- 100 millió forintot meg nem haladó része után a 15%-os, illetve 10%-os adómérték 25%-a,
- az 100 millió forintot meghaladó, de 700 millió forintot meg nem haladó része után a 15%-os, illetve 10%-os adómérték 50%-a,
- 700 millió forintot meghaladó része után a 15%-os, illetve 10%-os adómérték 100%-a.

¹⁶ kormányrendelet 2. sz. melléklete eredménykimutatás egyes tételeire vonatkozó előírásai alapján

Az alábbi táblázat összefoglalja az adóalaphoz tartozó, 2018. évben hatályos adómértékeket.

Biztosítás típusa	Adó alapja	Adó mértéke
Casco biztosítás	biztosítási díj	<p>- az adóalap 15 százaléka</p> <p>- azon adóalanynál, amelynek az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalapja a 8 milliárd Ft-ot nem érte el, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának</p> <p>1.) 100 millió Ft-ot meg nem haladó része után 3,75 százalék (a 15 százalék 25 százaléka)</p> <p>2.) 100 millió Ft-ot meghaladó, de 700 millió Ft-ot meg nem haladó része után 7,5 százalék (a 15 százalék 50 százaléka)</p> <p>3.) 700 millió Ft-ot meghaladó része után 15 százalék</p>
Vagyon-és baleset-biztosítás	biztosítási díj	<p>- az adóalap 10 százaléka</p> <p>- azon adóalanynál, amelynek az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalapja a 8 milliárd Ft-ot nem érte el, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának</p> <p>1.) 100 millió Ft-ot meg nem haladó része után 2,5 százalék (a 10 százalék 25 százaléka)</p> <p>2.) 100 millió Ft-ot meghaladó, de 700 millió Ft-ot meg nem haladó része után 5 százalék (a 10 százalék 50 százaléka)</p> <p>3.) 700 millió Ft-ot meghaladó része után 10 százalék</p>

Az alkalmazandó adókulcsok két tényezőtől függenek: 1.) az előző évi bruttó, casco-, vagyon- és balesetbiztosításból származó biztosítási díj összege 2.) az adóelszámolás hónapja adóalapjának összege.

A kedvezményes adókulcsok a sávokban olyan arányban alkalmazandóak az egyes biztosítási ágaknál, amekkora arányt adott hónapban a casco-, illetve vagyon- és balesetbiztosítási szolgáltatások díja a teljes havi adóalapban képvisel.

Példa:

A biztosító 2017. adóévi összesített adóalapja 4 milliárd forint.

A 2018. február hónapra eső adóalap 570 millió forint, ebből 360 millió forint casco-biztosításból származik, 210 millió forint vagyonbiztosításból.

Mivel az előző évi összesített adóalap nem érte el a 8 milliárd forintot, a februári adóalapnál a főszabálynál kedvezőbb, sávós adómértékek alkalmazhatóak.

Az adóalap 12/19-ed része (360/570) származik casco-, míg 7/19-ed (210/570) része vagyonbiztosításból, az adóalap 100 millió forintot meg nem haladó részéből ilyen arányt képviselnek az egyes adóköteles biztosítási díjak (a casco-biztosításból származó díjbevételekből 63,16 millió Ft tartozik ide, míg a vagyonbiztosításból 36,84 millió Ft).

Az erre eső adó mértéke (63,16 millió x 3,75%) 2,37 millió, illetve (36,84 x 2,5%) 0,92 millió Ft, azaz összesen 3,29 millió Ft.

A következő adósávba 470 millió Ft jut, amelyből a casco biztosítás díjbevétele (360 millió – 63,16 millió) 296,84 millió Ft, míg a vagyonbiztosítás díjbevétele (210 millió – 36,84 millió) 173,16 millió Ft.

A casco biztosításból származó díjbevételek utáni, középső sávra jutó adó (296,84 millió x 7,5%) 22,26 millió Ft, vagyonbiztosításnál pedig (173,16 x 5%) 8,66 millió Ft.

A 2018. februári biztosítási adóköteles díjbevételek utáni biztosítási adó összege (3,29 millió + 22,26 millió + 8,66 millió) 34,21 millió forint.

3. Az adó megállapítása

A biztosító az **adót a biztosítási díj, díjrészlet elszámolása hónapját követő hónap 20. napjáig** – azaz legkorábban 2018. február 20-ig – **állapítja meg, vallja be** az állami adóhatóság által rendszeresített **1820 nyomtatványon** és ezen időpontig **fizeti meg**. A biztosítási adóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adóhatóság látja el.

A biztosítási adót a **NAV Biztosítási adó bevételi számlára – 10032000-01076318-00000000** – kell teljesíteni (adónemkód 200).

Nemzeti Adó- és Vámhivatal